

Кошкіна Г.Л.,

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Сучасні процеси глобалізації та інтеграції України в європейський і всесвітній інформаційний, освітній, культурний і мовний простір потребують змін та вдосконалення багатьох сфер діяльності, серед яких значну увагу варто приділити перекладацькій діяльності.

Переклад є одним із найважливіших чинників здійснення міжкультурної комунікації, досягнення взаєморозуміння між народами, фактором стабільності і культурного обміну на тлі різноманіття культур, мов, технологій. Той факт, що можуть взаємодіяти життєві та мовні простори і знання, які акумулює сучасна людина, і які характеризуються різними за своєю природою ідеями, стилями й образами, свідчить про настання «епохи перекладу». [1]

Перекладацька діяльність, як і будь-яка інша, потребує правильної організації і управління. Якщо управління перекладацькими проектами організовано грамотно, то це позитивно відображається і на якості перекладу, і на швидкості, і на рівномірності завантаженості всіх співробітників. А якщо управління проектами кульгає - то завжди хтось незадоволений: або клієнти, або перекладачі і редактори, які перевантажені роботою, або навпаки сидять без діла.

Проектна тріада - час, бюджет, якість - не є виключенням для управління проектами у сфері перекладу [2]. Перекладацький проект вважається успішним лише тоді, коли він виконаний в узгоджені строки, згідно з бюджетом і стандартами якості. [3] І саме проектний менеджер робить все для того, аби це сталося.

Згідно п. 3.5 єдиного європейського стандарту якості перекладацьких послуг EN 15038 кожен перекладацький проект повинен відслідковуватися менеджером проектів, який є відповідальною особою за виконання проекту у відповідності з договором, укладеним між постачальником перекладацьких послуг і замовником. [4]

Управління проектами являє собою процес з координування перекладацьких проектів, і хороший менеджер проектів зазвичай на вагу золота. Ця робота полягає в тому, щоб пильно вдаватися в подробиці кожного конкретного замовлення і реалізувати той самий індивідуальний підхід, який все обіцяють, але на практиці мало хто реально може забезпечити.

Але в цілому важливо так організувати робочий процес, щоб ніхто не сидів без діла, всі були рівномірно завантажені, але при цьому, щоб кожен виконував роботу, в якій він є професіоналом - все це досить складно і вимагає величезного досвіду і професіоналізму.

Для того, щоб ліпше зрозуміти концепцію управління перекладацькими проектами, ми розглянемо всі стадії життєвого циклу перекладацького проекту і прослідкуємо роль менеджера в кожній з них.

1. Ініціація проекту

На цій стадії постачальник перекладацьких послуг (Translation Service Provider) отримує замовлення від клієнта і призначає керівника проекту, який аналізує проект і визначає його масштаби (переклад, редагування, верстка і т.д.), а також перевіряє всі вихідні файли (Настільна видавнича система (Desktop Publishing) / Переклад) на їх цілісність і неушкодженість. Ведеться підготовка файлів в потрібному для перекладачів форматі згідно з вхідними вимогами замовника і необхідними вихідними даними.

2. Планування і оцінка проекту

На цій стадії проектний менеджер створює графік робіт, встановлює терміни їх виконання та узгоджує їх із замовником. А також він розподіляє найкращі саме для цього проекту людські та матеріальні ресурси.

3. Виконання проекту

На цій стадії відбувається виконання проекту, і згідно з вимогами замовника може містити в собі такі складові:

Переклад Тільки розібравшись як слід у тонкощах замовлення, можна зрозуміти, на чому головним чином треба робити акцент при виконанні того чи іншого перекладу. Після цього менеджер проектів визначає перекладачів, які можуть найкраще з цим впоратися - завдяки освіті, профілю, досвіду виконання аналогічної роботи і наявності відповідних засобів. Якщо перекладачів кілька, то замовлення віддається найменш завантаженому з них.

Редагування/Рецензування Досвідчені рецензенти перевіряють переклад на некоректне або непослідовне використання термінології, точність і стиль, граматичні помилки, і впевнюються в тому, що вимоги замовника були реалізовані. Автоматизована перевірка Цей етап з'явився лише після значного поліпшення автоматизованих засобів контролю якості. Під час автоматизованої перевірки, ми прагнемо усунути невідповідність/непослідовність, відсутні/зайві розділові знаки і пробіли,

перевірити нумерацію і мічення питань, також правопис. Забезпечення лінгвістичної якості Фахівець з мовних питань аналізує кінцеві результати роботи і оцінює якість. Цей крок гарантує відповідність результатів дуже високим стандартам якості. Робота інженерів з локалізації Після завершення всіх стадій перекладу і перевірки якості файли потрапляють до інженерів з локалізації, щоб змінити їх формат.

Настільна видавнича система (DTP) На цьому етапі верстальники виконують ряд процедур, щоб виправити макет і формувати перекладені матеріали. Вони включають в себе:

- Коригування макета і організацію сторінок згідно з мовними специфікаціями.
- Форматування за допомогою використання відповідних шрифтів і стилів абзацу. Застосування конкретних мовних конвенцій.
- Створення проекту у форматі PDF з метою контролю якості і читання коректури.

4. Моніторинг і контроль проекту:

На цьому етапі фахівець з мови порівнює якість цільового фала у форматі PDF з вихідним файлом і перевіряє його відповідність стандартам, мовним потребам і вимогам замовника. Менеджер проекту також виконує остаточну перевірку кінцевих результатів роботи, структури папок і файлів.

5. Завершення проекту

З метою усунення подібних помилок і поліпшення виробничого процесу відгуки всіх фахівців і замовників повідомляються перекладачам, а також публікуються на сайті компанії. Це також дає можливість перекладачам задавати питання, якщо вони мають в цьому потребу.

Команда постачальника перекладацьких послуг аналізує кількість змін, зроблених рецензентами компанії і замовника. Перекладачі і рецензенти оцінюються, виходячи з цієї кількості, щоб найкращим довірити найвідповідальніші майбутні проекти, і викреслити тих, хто завжди отримує низькі бали, або викликає найбільшу кількість змін.

Таким чином, крізь призму життєвого циклу проекту ми розглянули роль менеджера в управлінні перекладацькими проектами. Саме він слідкує за тим, щоб проект завершився вчасно, впорядковує бюджет, визначає масштаб робіт, обирає необхідні людські та матеріальні ресурси, контролює якість і зважає всі ймовірні ризики.

Список літератури

- Бевз, Н. В. Переклад як культурний феномен : герменевтико-комунікативний аспект : автореф. дис ... канд. філос. наук: 09.00.04 / Надія Вікторівна Бевз. -Харків : Б.в., 2010. -20 с. -укр. мовою.
- Rosenau, Jr. Successful Project Management: A Step-by-Step Approach with Practical Examples / Jr. Rosenau, D. Milton. - New York : Van Nostrand Reinhold, 1992. - 295 p. - англ. мовою.
- Esselink, B. A Practical Guide to Localization / Bert Esselink. - Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2000. -488 p. -англ. мовою.
- BS EN 15038: 2006 European Quality Standard for Translation Services and Service Requirements. -The European Committee for Standardization (CEN), 2006. - 17 p. - англ. мовою.
- Benmessaod, S. A Step by Step Guide to Translation Project Management [Електронний ресурс] / Sanaa Benmessaod. - Режим доступу : <http://www.translationdirectory.com/articles/article1543.php> - Назва з екрану. - Дата звернення: 05.08.2015.